

Briselē, 2023. gada 17. janvārī
(OR. en)

5125/23

ECOFIN 20
UEM 14
SOC 8
EMPL 7
COMPET 12
ENV 14
EDUC 5
RECH 9
ENER 10
JAI 14
GENDER 4
ANTIDISCRIM 4
JEUN 4
SAN 11

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 5040/1/23 REV 1

Temats: 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums
Padomes secinājumi (2023. gada 17. janvāris)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, kurus Ekonomikas un finanšu padome apstiprināja 2023. gada 17. janvārī.

2023. GADA ILGTSPĒJĪGAS IZAUGSMES PĒTĪJUMS

– ECOFIN padomes secinājumu projekts –

Padome (ECOFIN):

1. ATZĪST, ka, pateicoties ātrai politikas rīcībai valstu un ES līmenī, ES ekonomika 2022. gadā turpināja spēcīgu atveseļošanos pēc pandēmijas, taču ES ekonomika un sabiedrība saskaras ar daudzām ekonomiskām, sociālām un ģeopolitiskām problēmām, ko rada Krievijas agresijas karš pret Ukrainu. ATZĪST, ka vēsturiski augstās enerģijas cenas, augsts inflācijas līmenis, piegāžu trūkums, palielināts parāda līmenis un augošās aizņēmumu izmaksas spēcīgi ietekmē daudzas ES mājsaimniecības un uzņēmumus, tāpēc ir vajadzīga ātra, mērķorientēta un koordinēta politikas rīcība ES un valstu līmenī.
2. KOPUMĀ PIEKRĪT ekonomikas prioritātēm, kas izvirzītas 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā. NORĀDA, ka četras konkurētspējīgas ilgtspējas dimensijas – vidiskā ilgtspēja, ražīgums, taisnīgums un makroekonomiskā stabilitāte – joprojām ir ES ekonomikas, fiskālās un nodarbinātības politikas koordinācijas pamatā. ATZĪST, ka ir jānodrošina ekonomikas, fiskālā un finanšu stabilitāte un jānovērš makroekonomikas nelīdzsvarotība. UZSVER, ka politikas pasākumiem būtu jāatbalsta taisnīga, iekļaujoša, noturīga un ilgtspējīga izaugsme. Šiem pasākumiem būtu arī jāpalīdz paātrināt zaļo un digitālo pārkārtošanos un stiprināt enerģētisko drošību saskaņā ar ES vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķiem klimata un vides jomā. AICINA izveidot stabilas un ilgtspējīgas piegādes ķēdes, lai nodrošinātu ES piegādes drošību un globālo konkurētspēju.

3. UZSVER, cik būtiski ir cieši koordinēt politiskos risinājumus, lai novērstu Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu ekonomiskās un finansiālās sekas. ATGĀDINA, ka koordinētie ES centieni Covid-19 pandēmijas seku novēršanā ir radījuši pamatu spēcīgai atveseļošanai 2021. gadā un 2022. gada pirmajā pusē. AICINA pilnībā un efektīvi īstenot dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānus līdz 2026. gadam, kā arī konkrētām valstīm adresētos ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā, kam būtu jānodrošina pastāvīgas investīcijas un jāatbalsta nozīmīgas reformas dalībvalstīs. MUDINA efektīvi izmantot *REPowerEU* kā vienu no instrumentiem, lai ar investīcijām un reformām palielinātu ES energosistēmu noturību un risinātu enerģētiskās nabadzības problēmu, kā arī atbalstītu Eiropas zaļā kursa mērķus.
4. PIEKRĪT, ka, lai saglabātu noturību sarežģītos ekonomiskos apstākļos, ir svarīgi nodrošināt makrofinansiālu stabilitāti un saglabāt kredītu plūsmu ekonomikai. ATZINĪGI VĒRTĒ dažu pēdējo gadu laikā veiktos politikas pasākumus, kā rezultātā ieņēmumus nenesoši aizdevumi ir samazinājušies un bankas ir kļuvušas noturīgākas. Tomēr UZSVER, ka bankām ir jā saglabā piesardzīga uzkrājumu politika un kapitāla rezerves, kas atbilst mainīgajiem riskiem, un ka ir svarīgi turpināt samazināt mantotos ieņēmumus nenesošos aizdevumus, vienlaikus novēršot jaunu samazinātas vērtības aktīvu uzkrāšanos. ATZĪST, ka riskus finanšu stabilitātei var radīt dažādi avoti, tostarp stingrāki finansēšanas nosacījumi, liela mēroga kiberincidenti un straujš aktīvu cenu kritums. UZSVER, ka bankām un nebanku finanšu iestādēm ir jā sagatavojas postoša riska scenārijiem un jā uzrauga vājās vietas nekustamā īpašuma nozarē. ATZĪST, ka kapitāla tirgu savienības padziļināšana un banku savienības turpmāka attīstība stiprinātu ekonomikas finansēšanas kanālus, veicinātu privātā sektora ieguldījumu ievērojamo investīciju vajadzību apmierināšanā, kā arī palielinātu ekonomisko un sociālo noturību.

5. PIEKRĪT 2023. gadā atturēties no vispārējiem fiskālajiem stimuliem kopējam pieprasījumam, tādējādi arī atvieglot monetārās politikas uzdevumu samazināt inflāciju un noturēt inflācijas gaidas stabilā līmenī. UZSVER, ka fiskālajiem pasākumiem, ar kuriem novērš augsto enerģijas cenu ietekmi, vajadzētu būt īslaicīgiem un mērķtiecīgāk vērstiem uz mazaizsargātām mājstāvētniecībām un uzņēmumiem, vienlaikus tiem vajadzētu būt fiskāli pieejamiem un tādiem, kas nodrošina stimulus enerģijas patēriņa samazināšanai. AICINA izstrādāt vienotu pieeju pagaidu pasākumiem un apsvērt piemērotus veidus, kā šo atbalstu pakāpeniski izbeigt. APSVER IESPĒJU aizstāt vispārējus uz cenām vērstus pasākumus ar labi kalibrētu un izmaksefektīvu divlīmeņu enerģijas cenu modeli, kurš stimulētu enerģijas taupīšanu, vai ar citām shēmām, ar kurām tiek sasniegti līdzīgi mērķi, ņemot vērā valstīm raksturīgās iezīmes. ATZĪMĒ pašlaik notiekošās diskusijas par elektroenerģijas tirgus modeļa reformu. UZSVER nepieciešamību saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un vienotā tirgus integritāti saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem un krīzes pagaidu regulējumu. UZSKATA, ka fiskālajai politikai arī turpmāk jābūt elastīgai un gatavai vajadzības gadījumā pielāgoties strauji mainīgajai situācijai. PIEKRĪT, ka fiskālajai politikai būtu jā saglabā parāda atmaksājāmība, kā arī ilgtspējīgā un iekļaujošā veidā jāpalielina izaugsmes potenciāls, ņemot vērā arī pieaugošās publisko un privāto investīciju vajadzības zaļās un digitālās pārkārtošanās, tostarp enerģētiskās drošības, jomā.
6. ŅEM VĒRĀ Komisijas nodomu no 2024. gada deaktivizēt Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējo izņēmuma klauzulu un Komisijas nodomu 2023. gada pirmajā ceturksnī sniegt norādes par fiskālo politiku 2024. gadā.
7. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir publicēts Komisijas 2022. gada 9. novembra paziņojums par ES ekonomikas pārvaldības sistēmas, tostarp Stabilitātes un izaugsmes pakta un makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras, reformas ievirzēm. ATZINĪGI VĒRTĒ notiekošās pārdomas par to, kā padarīt ES ekonomikas pārvaldību efektīvāku. UZSVER, cik nozīmīga ir uz noteikumiem balstītā fiskālā sistēma, un ka strauja progresa panākšana ekonomikas pārvaldības pārskatīšanā ir prioritāte, lai uzlabotu ekonomikas politikas koordināciju. ŅEM VĒRĀ Komisijas aicinājumu panākt vienprātību par ekonomikas pārvaldības sistēmas reformu pirms budžeta plānošanas 2024. gadam.

8. ATZĪMĒ, ka 2023. gada Eiropas pusgads un atveseļošanas un noturības plānu īstenošana joprojām veido pamatu ES politikas koordinācijai. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu sniegt visaptverošu pārskatu par ekonomiskajām un sociālajām problēmām katrā dalībvalstī, tostarp cieši uzraudzīt jaunus riskus. UZSVER, cik svarīgi ir turpināt makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras īstenošanu, lai novērstu makroekonomikas nelīdzsvarotību, un ATZINĪGI VĒRTĒ pašreizējās pārdomas valstu, eurozonas un ES līmenī. AICINA Eiropas pusgadā arī turpmāk galveno uzmanību pievērst ekonomikas, fiskālajai un nodarbinātības politikai, tostarp tai, kas attiecas uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, un izvairīties no dublēšanās un pārklāšanās dažādos uzraudzības darba virzienos, vienlaikus nodrošinot papildināmību.
-